

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

“ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОДДЪРЖАН
РЕЗЕРВАТ „СИНИ БРЯГ“

Решения за
по-добър живот

Приложение № 39

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД

*Проучване на видовия състав на земноводните и влечугите на
територията на поддържан резерват “СИНИ БРЯГ”*

ИЗГОТВИЛ: г-н Добромир Ганев

Експерт по земноводни и влечуги

СЪГЛАСУВАЛ: инж. Любислав Ковачев

Ръководител екип

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Цел: Целенасочено проучване на земноводните и влечугите на територията на поддържан резерват „Сини бряг“ за нуждите за разработвания План за управление, основа за осигуряване на дългосрочно му устойчиво управление, възстановяване и поддържане на структурата и динамиката на популациите на видовете от херпетофауната в района.

Задачи:

- ❖ Разработване и прилагане на адекватна на изискванията и поставените цели методика за реализиране на проучването на херпетофауната на територията на поддържан резерват „Сини бряг“.
- ❖ Литературна справка-набиране, обобщаване и анализ на наличната информация за земноводните и влечугите на територията на поддържан резерват „Сини бряг“.
- ❖ Теренно изследване на земноводните и влечугите на територията на поддържан резерват „Сини бряг“.
- ❖ Интегриране на събраната в обхвата на полевите проучвания информация в ГИС среда, представляваща фауната в защитената територия.
- ❖ Представяне на справка за природозащитния статус на установените и вероятни за изследваната територия видове.
- ❖ Анализ на събраните данни от проведеното полево проучване, идентифициране на зони с висока за земноводните и влечугите консервационна стойност и представяне разпространението и относителното обилие на приоритетни за опазване видове;
- ❖ Идентифициране на заплахите.
- ❖ Определяне при необходимост на видове, които се нуждаят от предприемането на специални мерки за подобряване на природозащитния им статус в района и локализиране на територии от значение за опазването им в поддържания резерват.

1. ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕГЛЕД /ОБЗОР/.

Земноводните и влечугите в поддържан резерват „Сини бряг“ и прилежащите територии не са били обект на специално (целенасочено) проучване. Данни за херпетофауната в района се съдържат в официално достъпната информация, резултат от теренната инвентаризация за защитена зона „Твърдишка планина“ в периода 2006- 2007 година и при реализацията на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", - обособена позиция 3 „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги“ – Разпространение и оценка в Защитена зона „Твърдишка планина“ (BG0000211) <http://natura2000.moew.government.bg/>.

Те предоставят възможност за преценка кои от видовете биха могли да се срещат в изследваната територия, но липсват конкретни данни за обилието, плътността, половата и възрастова структура, хабитатното разпределение, сезонната и денонощната активност и други екологични характеристики на техните популации.

В обхвата на проучването във връзка с изготвянето на литературния обзор са анализирани следните основни литературни източници:

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

| 3

- Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ "АН-ДИ-Андриян Тасев".
- Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Pensoft, София-Москва,.
- Бешков, В. 1993а. Амфибия и рептилия. – В: САКАЛЯН, М. (ред.). Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. Основни доклади. Том 1, С., Американска агенция за международно развитие:.
- Бешков, В., К. Нанев (2002): Земноводни и влечуги в България. София-Москва, Pensoft.
- Бисерков, В. (Редактор), Б. Наумов, Н. Цанков, А. Стоянов, Б. Петров, Д. Добрев, П. Стоев, 2007: Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани,
- Бисерков, В., Б. Петров, Б. Наумов, В. Бешков, Д. Добрев, Д. Духалов, П. Стоев, К. Христов, И. Иванчев 2005. Опазване на биоразнообразието от земноводни и влечуги - постижения и предстоящи задачи.
- Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН
- Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство "Св. Кл. Охридски", София,
- Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София,
- Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство "Проф. Марин Дринов" и Издателство "Пенсофт".
- Наумов, Б., М. Станчев. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. Интернет адрес: www.herpetology.hit.bg
- Николай Цанков, Георги Попгеоргиев, Борислав Наумов, Андрей Стоянов: „Методика за мониторинг на земноводни и влечуги“, Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие към ИАОС.
- „Червена книга на Република България“, Електронно издание, Съвместно издание на Българска академия на науките и Министерство на Околната среда и водите, 2011 година.
- МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", - обособена позиция 3 „Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги“ – Разпространение и оценка в Защитена зона Твърдишка планина" (BG0000211), <http://natura2000.moew.government.bg/>.
- Узунов Й., Ст. Ковачев. 2002. Хидробиология. Изд. Pensoft, София.
- Stojanov, A., N. Tzankov, B. Naumov (2011) Die Amphibien und Reptilien Bulgariens. Frankfurt am Main, Chimaira,

2. ТЕРЕННИ ПРОУЧВАНИЯ: МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОУЧВАНЕТО; ПРОМЕНИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 10 ГОДИНИ В СЛЕДСТВИЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, СТЕПЕН НА ПРОУЧЕНОСТ.

При теренните изследвания земноводните и влечугите са определяни визуално, използвайки определителят на Бисерков и др.(2007). За всеки установен вид са посочени българско и латинско название по Приложенията на Закона за биологичното разнообразие, Бисерков и др.(2007), Stojanov et al. (2011) и др.

В някои от случаите, регистрираните земноводни и влечуги са улавяни ръчно или с помощта на сак, кепче, примки, мрежести уреди и др. за по-точното им определяне и освобождаване на същото място. Някои от индивидите са идентифицирани по издаваните от тях звуци, по ларвите и съблекла.

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

Министерство на околната
среда и водите

За установените видове земноводни и влечуги са събирани стандартни общи и специфични данни - видова принадлежност; дата, час, място на наблюдението и координати, маркирано с GPS приемник "Garmin"... За представителите от разред Безопашати земноводни (Amphibia, Anura) е събирана информация за брой намерени клумпени, шнурове и единично снесени яйца.

Използван е трансектен метод, като основният трансект е избран протежение на достъпни пътеки по границите и в дълбочина. Ширината на трансектите е фиксирана на 5 m (по 2,5 m от всяка страна на медиалната линия на наблюдение). Обособени са пробни площадки с мрежа от инсталирани почвени капани тип BARBER за определяне плътността на епигеобионти. За хидробионти са използвани живоловни капани, рибарски кепчета за улов на животните с дълга дръжка (тип телескоп) и мрежа на сакчето с фино око.

В изследването взехме предвид някои основни абиотични, биотични и антропогенни фактори, влияещи върху формирането, разпределението, състава, структурата и функционирането на съобществата на земноводните и влечугите, отчитани по стандартни методи и апаратура.

3. ОПИСАНИЕ НА СЪВРЕМЕНОТО СЪСТОЯНИЕ/, ВИДОВ СЪСТАВ

Представената в Плана за управление и настоящият Доклад информация относно херпетофауната в поддържаения резерват и прилежащите територии е резултат на извършените теренни изследвания от цялата работна група „Фауна“ в период април – октомври 2014 година. Обобщени и представени са и отделни и епизодични наблюдения на експерта за видовете в периода 1993 – 2006 година.

Установените локалитети на видовете е представено по GPS заснетите координати е представено на приложената към плана „Тематична карта „Земноводни и влечуги в поддържан резерват „Сини бряг“.

УСТАНОВЕНИЙТ видов състав на херпетофауната представяме в таксономичен ред в таблица. За всеки вид са посочени българско и латинско название по Приложенията на Закона за биологичното разнообразие, а синонимите (по Бисерков и др.(2007), Stojanov et al. (2011) и др.) са представени в скоби.

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
КЛАС ЗЕМНОВОДНИ (AMPHIBIA)			
РАЗРЕД ОПАШАТИ ЗЕМНОВОДНИ (CAUDATA) (URODELA)			
Саламандрови (<i>Salamandridae</i>)	дъждовник	<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)	ЗБР – Приложение 3 Бернска к-я – Пр. III; IUCN - Червен списък- LC
РАЗРЕД БЕЗОПАШАТИ ЗЕМНОВОДНИ (ANURA) (ECAUDATA)			
Кръглоезични жаби / Бумки, Огненокоремни кръглоезични жаби / <i>Discoglossidae</i> (<i>Bombinatoridae</i>)	жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)	Прилож. 2 и 3 на ЗБР Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр. II и IV Бернска к-ция – Пр. III IUCN- Червен лист- LC
Крастави жаби (<i>Bufo</i> <i>bufo</i>)	<u>кафява крастава жаба</u>	<i>Bufo bufo</i> Linnaeus, 1758	ЗБР – Приложение 3 Бернска к-я – Пр. III IUCN – Червен лист-LC

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Дървесници (<i>Hylidae</i>)	<u>дървесница</u>	<i>Hyla arborea</i> <i>Linnaeus, 1758;</i> (<i>Hyla arborea</i> <i>complex</i>)	ЗБР - Приложение 3 Бернска к-я – Пр. II IUCN– Червен лист-LC Директ. 92/43/ЕЕС-Пр. IV
Водни жаби <i>Ranidae</i>	голяма водна жаба	<i>Rana ridibunda</i> <i>Pallas, 1771</i>	ЗБР - Приложение № 4 Бернска к-я – Пр. № III Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. V IUCN– Червен лист-LC
	дългокрака горска жаба	<i>Rana dalmatina</i> <i>Bonaparte, 1840</i>	ЗБР - Приложение № 3 Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV IUCN– Червен лист-LC
КЛАС ВЛЕЧУГИ(REPTILIA)			
РАЗРЕД ЛЮСПЕСТИ ВЛЕЧУГИ (SQUAMATA)			
ПОДРАЗРЕД ГУЩЕРИ(SAURIA) (LACERTILIA)			
Сцинкови гущери (<i>Scincidae</i>)	късокрак гущер	<i>Ablepharus kitaibelii</i> <i>Bibron and Bory de Saint-Vincent, 1833</i>	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. II Д-ва 92/43 на СЕ–Пр. IV IUCN– Червен лист-LC
Слепоци (<i>Anguidae</i>)	слепок (крехар)	<i>Anguis fragilis/colchica</i>	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. III
Гущери (<i>Lacertidae</i>)	зелен гущер	<i>Lacerta viridis</i> <i>Laurenti, 1768</i>	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. 2 Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV IUCN– Червен лист-LC
	стенен гущер	<i>Podarcis muralis</i> (<i>Laurenti, 1768</i>)	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. № 2 Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV IUCN– Червен лист-LC
ПОДРАЗРЕД ЗМИИ (SERPENTES) (OPHIDIA)			
Смокове (<i>Colubridae</i>)	смок мишкар	<i>Zamenis longissimus</i> <i>Laurenti, 1768</i>	ЗБР-Приложение № 3 Бернска к-я – Пр. № 2 Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV IUCN– Червен лист-LC
	медянка	<i>Coronella austriaca</i> <i>Laurenti, 1768</i>	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. II Д-ва 92/43ЕЕС–Пр. IV
	обикновена (жълтоуха) водна змия	<i>Natrix natrix</i> <i>Linnaeus, 1758</i>	Бернска к-я – Пр. III IUCN– Червен лист-LC
	<u>сива водна змия</u> (<i>Natrix tessellata</i>)	<i>Natrix tessellata</i> <i>Laurenti, 1768</i>	ЗБР-Приложение 3 Бернска к-я – Пр. II Д-ва 92/43ЕЕС–Пр. IV

| 5

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

Министерство на околната
среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

Забележка: Необходими са нови специализирани изследвания за установяване таксономичния статус на *Anguis fragilis/colchica*.

ВЕРОЯТНИ ВИДОВЕ, неустановявани при теренните проучвания през 2014 година.

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	ПРИРОДОЗАЩИТЕН СТАТУС
КЛАС ВЛЕЧУГИ(REPTILIA)			
РАЗРЕД ЛЮСПЕСТИ ВЛЕЧУГИ (SQUAMATA) ПОДРАЗРЕД ГУЩЕРИ(SAURIA) (LACERTILIA)			
Отровници (<i>Viperidae</i>)	пепелянка	<i>Vipera ammodytes</i> Linnaeus, 1758	ЗБР-Приложение № 4 Бернска к-я – Пр. № 2 Д-ва 92/43 на СЕ – Пр. IV
	усойница	<i>Vipera berus</i> (Linnaeus, 1758)	Бернска к-я – Пр. № III

| 6

ЛЕГЕНДА:

1. ЗБР - Закон за биологичното разнообразие:

- Приложение II - видове, за защитата на които се обявяват защитени зони за опазване на местообитанията им.
- Приложение III - видове защитени на територията на цялата страна
- Приложение IV - видове под режим на опазване и регулирано ползване от природата.

2. 92/43 - Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (изм. с Директива 2006/105/ЕО на Съвета от 20.11.2006г.)

- Приложение II - растителни и животински видове от значение за общността, чието съхраняване изисква обявяването на специални защитени зони.
- Приложение IV - растителни и животински видове от интерес за общността, които се нуждаят от строга защита.
- Приложение V - растителни и животински видове от интерес за общността, чието вземане от дивата природа и експлоатация. Могат да бъдат предмет на мерки за управление.

3. Бернска конвенция- Конвенция за опазване на европейската дива природа и естествени местообитания (19.09.1979).

- Приложение II - строго защитени видове животни (в сила от 01.03.2002 г.).
- Приложение III - защитени видове животни (в сила от 01.03.2002 г.).

4. IUCN - Червен списък на застрашените видове към IUCN, Версия 2010.2. (към 31.08.2010 г.)

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

Министерство на околната
среда и водите

➤ **EN - Застрашени** - таксони, които според най-добрата налична информация покриват поне един от критериите на IUCN за категория „Застрашен“ и поради това се смятат за изправени пред много висок риск от изчезване в природата;

➤ **VU- Уязвими** - таксони, които според най-добрата налична информация покриват поне един от критериите на IUCN за категория „Уязвим“ и поради това се смятат за изправени пред много висок риск от изчезване в природата;

➤ **NT - Почти застрашени** - таксони, които са били оценявани според критериите на IUCN и въпреки, че в момента не отговарят на никой от критериите за включване в категориите „Критично застрашен“, „Застрашен“ или „Уязвим“, то в близко бъдеще е много вероятно да започнат да покриват някой от критериите за тези категории;

➤ **LC - Слабо засегнати** - таксони, които са били оценявани според критериите на IUCN, но не отговарят на никой от критериите за включване в категориите „Критично застрашен“, „Застрашен“, „Уязвим“ или „Слабо засегнат“ (в тази категория се включват таксони, които са широко разпространени и с висока численост).

5. CITES- Видове, включени в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES).

Приложение I: Видове застрашени от изчезване. Търговията с екземпляри от тези видове се разрешава само при изключителни обстоятелства

Приложение II – Видове, които не са пряко застрашени от изчезване, но търговията с тях трябва да се контролира с оглед избягване на използване, несъвместимо с оцеляването им.

6. ЧК - Видове включени в Червена книга на Република България в съответната категория, Том II, Животни (Големански, 2011).

➤ EN – Застрашен

➤ VU– Уязвим.

Установеното **ВИДОВОТО БОГАТСТВО** на херпетофауната на поддържан резерват „Сини бряг“ е представено от:

❖ 7 вида земноводни - един вид от разред опашати и 5 вида безопашати, включени в 5 семейства. Това представлява 26 % от видовото богатство на национално ниво, като са представени 83 % от семействата.

❖ 8 вида влечуги- 4 вида гущери и 4 вида змии от 4 семейства в един разред, което е 21 % от видовото богатство с страната като са представени 33 % от семействата.

4. КОНСЕРВАЦИОННО ЗНАЧИМИ ВИДОВЕ. ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ И МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ.

Установените консервационно значими видове са представени в таблицата с техния пълен природозащитен статус:

➤ От клас земноводни (*Amphibia*) един представител е включен в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, 5 в Приложение № 3, а един вид е ресурсен /Приложение №4/. В Приложение № II на Бернската конвенция са включени 3 вида, а в Приложение № III – 5 вида. В Директива 92/43/ЕИО фигурира един вид от Приложение № II, 3 от Приложение № IV, съответно един в Приложение № V. В Червения списък на

застрашените видове към IUCN, Версия 2010.2. (към 31.08.2010 г.) са включени 6 вида в категорията «слабо засегнати» (LC).

➤ От клас влечуги (**Reptilia**) 7 представителя са включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие, В Приложение № II на Бернската конвенция са включени 7 вида, а в Приложение № III – два вида. В Директива 92/43/ЕИО фигурират 7 вида от Приложение № IV. В Червения списък на застрашените видове към IUCN, Версия 2010.2. (към 31.08.2010 г.) са включени 7 вида в категорията «слабо засегнати» (LC)

В Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие като защитени на територията на цялата страна са включени установените дъждовник (*Salamandra salamandra*), жълтокомна бумка (*Bombina variegata*), кафява крастава жаба (*Bufo bufo*), дървесница (*Hyla arborea*) горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*) от земноводните, а от влечугите късокрак гушер (*Ablepharus kitaibelii*), слепок /крехар/ (*Anguis fragilis/colchica*), зелен гушер (*Lacerta viridis*), стенен гушер (*Podarcis muralis*), смок мишкап (*Zamenis longissimus*), медянка (*Coronella austriaca*) и сива водна змия (*Natrix tessellata*). В Приложение 2 на ЗБР е жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

5. ЦЕЛЕВИ ВИДОВЕ И МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕТО ИМ.

Целеви вид по смисъла на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*).

Не са необходими специални консервационни или възстановителни мерки.

6. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОБЕКТ НА СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ.

Не следва да бъдат деференцирани видове земноводни или влечуги, които да бъдат обект на специални консервационни или възстановителни мерки.

7. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВИДОВЕ, КОИТО МОГАТ ДА ПОДЛЕЖАТ НА ИНТРОДУКЦИЯ И/ИЛИ РЕИНТРОДУКЦИЯ С ЦЕЛ ПОДОБРЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ.

Не са необходими интродукция и/или реинтродукция на видове.

8. ОЦЕНКА НА ИНВАЗИВНИ, ЕКЗОТИЧНИ И НЕТИПИЧНИ ВИДОВЕ И МЕСТООБИТАНИЯ.

Няма данни и не сме установили наличието на инвазивни, екзотични и нетипични видове .

9. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ НА ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ.

На приложената тематична карта „земноводни и влечуги“ са представени характерни локалитети по GPS-координати на установени горски видове - *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758), *Bufo bufo* (Linnaeus, 1758), *Hyla arborea* (Linnaeus, 1758), *Rana dalmatina* (Fitzinger in Bonaparte, 1838), *Lacerta viridis* (Laurenti, 1768), *Zamenis longissimus* (Laurenti, 1768).

10. ЗАПЛАХИ И ОТРИЦАТЕЛНО ДЕЙСТВАЩИ ФАКТОРИ ВЪРХУ ВИДОВЕТЕ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПРЕОДОЛЯВАНЕ.

Резерватна територия съхранява букова гора с прошарени пространства в крайнините, което осигурява присъствието на характерна херпетофауната. Антропопресата е единствено от човешко присъствие около територията – пастири и ловци.

Липсват бариерни прегради – асфалтови и силно натоварени пътища или други линейни обекти, големи компактни територии с неблагоприятни местообитания за видовете, населени места, обработваеми земи и др. Няма територии със силно влошено качество или унищожени от пожари. Не са отбелязани случаи на смъртност на индивиди в резултат от пътен трафик или пряко или косвено от човек, разораване на земи, изсичане на гори, разчистване на храсти, интродукция или самонастаняване на конкурентни видове, пресушаване или необосновано зарибяване на водоеми, строителство...

Минимални по площ и степен замърсявания с локален характер се наблюдават по поляните в близост от пребиваването на ловци. Възможни са случаи на събиране на екземпляри. Няма регистрация на стопанска дейност в прилежащите територии, която да причинява каквото и да е въздействие.

Не бяха установени инвазивни и нетипични видове с каквато и да е експанзивност и степен на колонизиране и не са необходими мерки за унищожаване или ограничаване на разпространението им. Няма инвазивни, екзотични и нетипични видове и местообитания. Няма видове, които да подлежат на интродукция и/или реинтродукция с цел подобряване на биологичното разнообразие.

В тази връзка считаме, че не се налагат специални мерки за Видовете от херпетофауната, извън общоподдържащите и консервационни за резервата.

11. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ (В ТОВА ЧИСЛО ВИДОВЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ОБЕКТ НА СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ), ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА НЕОБХОДИМИ ВЪЗСТАНОВИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ.

Не са необходими специални мерки,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

ПРИЛОЖЕНИЯ

- Установен видов състав на херпетофауната

СПИСЪК С УСТАНОВЕНИТЕ ВИДОВЕ ЗЕМНОВОДНИ И ВЛЕЧУГИ В ПОДДЪРЖАН РЕЗЕРВАТ „СИНИ БРЯГ“.

(по Stojanov, A., N. Tzankov, B. Naumov (2011) Die Amphibien und Reptilien Bulgariens. Frankfurt am Main, Chimaira).

| 10

КЛАС ЗЕМНОВОДНИ (AMPHIBIA)	
Разред Опашати земноводни	Caudata
Семейство Саламандри	Salamandridae
дъждовник	<i>Salamandra salamandra</i> (Linnaeus, 1758)
Разред Жаби	Anura
жълтокоремна бумка	<i>Bombina variegata</i> (Linnaeus, 1758)
Семейство Крастави жаби	Bufonidae
голяма (кафява) крастава жаба	<i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)
Семейство Дървесници	Hylidae
дървесница	<i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)
Сем. Водни жаби	Ranidae
голяма водна жаба	<i>Pelophylax ridibundus</i> (Pallas, 1771)
горска дългокрака жаба	<i>Rana dalmatina</i> (Fitzinger in Bonaparte, 1838)
КЛАС ВЛЕЧУГИ (REPTILIA)	
Разред Люспести	Squamata
Подразред Гущери	Sauria
Семейство Сцинкове	Scincidae
късокрак гущер	<i>Ablepharus kitaibelii</i> Bibron et Bory de Saint-Vincent, 1833
Семейство Слепоци	Anguidae
слепок /крехар/	<i>Anguis fragilis/colchica</i>
Семейство Същинси гущери	Lacertidae
зелен гущер	<i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768)
стенен гущер	<i>Podarcis muralis</i> (Laurenti, 1768)
Подразред Змии	Serpentes
Семейство Смокове	Colubridae
смук мишкар	<i>Zamenis longissimus</i> Laurenti, 1768
медянка	<i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768
обикновена водна змия	<i>Natrix natrix</i> (Linnaeus, 1758)
сива водна змия	<i>Natrix tessellata</i> (Laurenti, 1768)

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.“

Министерство на околната
среда и водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА – 2007-2013 Г.“

Решения за
по-добър живот

СПИСЪК ВЕРОЯТНИТЕ ВИДОВЕ ВЛЕЧУГИ В ПОДДЪРЖАН РЕЗЕРВАТ „СИНИ БРЯГ”.

(по Stojanov, A., N. Tzankov, B. Naumov (2011) Die Amphibien und Reptilien Bulgariens. Frankfurt am Main, Chimaira).

КЛАС ВЛЕЧУГИ (<i>REPTILIA</i>)	
Разред Люспести	Squamata
Семейство Отровници	Viperidae
пепелянка	<i>Vipera ammodytes</i> (Linnaeus, 1758)
усойница	<i>Vipera berus</i> (Linnaeus, 1758)

| 11

Национална
Стратегическа
Референтна рамка
2007-2013

Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и
от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма
„Околна среда 2007-2013г.”

Министерство на околната
среда и водите